

Lumbaalpunctie

Inleiding

Binnenkort wordt bij u een lumbaalpunctie (ruggenprik) verricht. In deze folder leest u wat het onderzoek inhoudt.

Doel van het onderzoek

Bij een lumbaalpunctie kan de samenstelling van het hersenvocht worden onderzocht en de druk van het hersenvocht worden gemeten. Hersenvocht (ook liquor genoemd) is een kleurloze vloeistof, die zowel de hersenen als het ruggenmerg omgeeft. Bij sommige hersen- en ruggenmergaandoeningen verandert de samenstelling van het hersenvocht. Bij het stellen van een diagnose kan het nodig zijn om het hersenvocht te onderzoeken.

Vorbereiding

- Bepaalde bloedverdunners dienen enkele dagen voor het onderzoek gestaakt te worden, en kunnen enkele dag(en) erna herstart worden. Dit wordt met uw behandelaar besproken ruim voorafgaande aan het onderzoek (dus niet pas op de dag zelf). Is dit beleid onduidelijk of heeft u vragen dan kunt u contact opnemen met polikliniek Neurologie op telefoonnummer (076) 595 3026.
- U kunt voor het onderzoek gewoon eten en drinken.
- Draag bij voorkeur kleding die losjes past en gemakkelijk zit vanwege het voorover moeten kunnen buigen tijdens het onderzoek.

Verloop van het onderzoek

Op de dag van de opname meldt u zich bij de receptie, waarmee het voor de afdeling zichtbaar is dat u aanwezig bent in het ziekenhuis. Indien nodig kan een gastvrouw u begeleiden naar de betreffende afdeling. Bij aankomst op de afdeling wacht u in de lounge (naast de lift), hier wordt u opgehaald door een zorgmedewerker.

Het onderzoek vindt plaats op een eenpersoonskamer en wordt verricht door een neuroloog, verpleegkundig specialist, physician assistant of arts-assistent. Een medisch assisterend medewerker assisteert bij de punctie.

- U zit op de rand van het bed of ligt op de zij, met opgetrokken knieën en een zo bol mogelijke rug.
- De plaats van prikken wordt nauwkeurig bepaald
- De plaats van punctie wordt gedesinfecteerd
- Een dunne naald wordt door de huid laag in uw rug tussen de wervels geprikt en het hersenvocht wordt afgenomen.

- Het hersenvocht wordt druppelsgewijs opgevangen in een buisje. Soms dient ook bloed geprikt te worden om gegevens uit het bloed en het hersenvocht met elkaar te vergelijken, dit moet altijd op dezelfde dag plaatsvinden.
- Nadat voldoende vocht is afgenomen wordt de naald verwijderd
- Op de plaats waar geprikt is wordt een pleister geplakt.

De mate van pijn of ongemak verschilt per persoon, maar de meeste lumbaalpuncties verlopen vlot en met relatief weinig pijn. Het kan het gebeuren dat de naald een passerende zenuw raakt. Dat geeft een pijscheut of prikkeling door een van de benen. Beide situaties zijn onprettig, maar niet gevaarlijk. Van het wegnemen van het hersenvocht voelt u niets. Het is niet nodig dat de rug voorafgaand aan het onderzoek verdoofd wordt. U kunt eventueel zelf paracetamol innemen 1 uur voor het onderzoek. Het onderzoek duurt ongeveer 20 minuten. Soms lukt het niet om hersenvocht te verkrijgen. De vervolgstappen zullen dan met u besproken worden.

Na het onderzoek

Na het onderzoek ligt u een half uur tot een uur op de rug, de adviestijd wordt dan met u besproken. Na deze periode mag u langzaam overeind komen. Als u speciaal voor de lumbaalpunctie naar het ziekenhuis gekomen bent, mag u daarna naar huis. Het heeft de voorkeur om iemand mee te nemen die u weer naar huis kan rijden. Het is verstandig om op de dag van de punctie geen zware inspanningen te verrichten of te gaan werken. Ook een paar dagen na de punctie kunt u het beste rustig aan doen en niet te veel bukken en tillen.

Problemen thuis

Meestal verloopt een lumbaalpunctie zonder bijwerkingen. Soms ontstaan er na het onderzoek klachten van hoofdpijn of duizeligheid, die binnen enkele uren tot dagen meestal vanzelf verdwijnen. Deze typische hoofdpijn kenmerkt zich doordat deze verdwijnt wanneer u plat gaat liggen en terugkomt als u rechtop gaat staan/zitten.

De oorzaak van deze hoofdpijn is dat er via het prikgaatje in de hersenvliezen nog wat hersenvocht kan nalekken binnenin de rug. Indien u deze klachten heeft is het advies om herstel af te wachten wat meestal binnen één tot meerdere dagen optreedt. Veel plat liggen op bed of de bank kan het herstel bevorderen en de hoofdpijn doen verminderen. Deze hoofdpijn kan hinderlijk zijn maar is niet gevaarlijk. U kunt voor deze hoofdpijn paracetamol nemen. Er lijkt ook sprake van een positief effect van cafeïne houdende dranken (koffie, cola) op deze hoofdpijn.

Indien geen verbetering optreedt na 3 tot 4 dagen neemt u contact met de polikliniek Neurologie. Indien u thuis bent en de hoofdpijn zakt niet door te gaan liggen én u krijgt bovendien koorts, neemt u dan contact op met uw huisarts!

Uitslag van het onderzoek

Uw behandelaar bespreekt vooraf met u wanneer u de uitslag krijgt en van wie.

Nog vragen?

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft over het onderzoek, neemt u dan contact op met de polikliniek neurologie.

Tot slot

Mocht u verhinderd zijn, wilt u dit dan doorgeven aan de polikliniek Neurologie? Telefoonnummer: (076) 595 30 26.

Afspraak / Opname / Onderzoek /

Naam: _____

Datum: _____ Tijdstip: _____

Locatie:

- o Molengracht 21 4818 CK Breda
- o Pasteurlaan 9 4901 DH Oosterhout
- o Trivium 76 4873 LP Etten-Leur

Meer lezen over neurologie bij Amphia?

[Ga naar afdeling Neurologie](https://www.amphia.nl/afdelingen/neurologie) (<https://www.amphia.nl/afdelingen/neurologie>)